

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут

МАУП

Кафедра Загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Затверджую
Директор Північноукраїнського
інституту імені Героїв Крут

Віталій ГОЛОВЦЬ
" 28 " 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
ЗСПД
Протокол № № 1 від 26.08.2025 р.
Завідувач кафедри

Павло ЯМПОЛЕЦЬ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ»

спеціальності:

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

Бакалавр

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«Психологія»

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-

(за наявності)

(назва спеціалізації)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Ольховик М. В., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри Загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Викладач:

Ольховик М. В., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри Загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри Загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін

Протокол №1 від 26.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Філософія
Шифр та назва спеціальності	053 Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год. Лекції: 20 год. Практичні заняття: 32 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/silabusi-obov-jazkovih-navchalnih-disciplin-psihologija-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	Ольховик Марина Володимирівна
Науковий ступінь	Кандидат філософських наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри загальнонаукових, соціальних та поведінкових дисциплін
Дисципліни, які викладає НПП	Філософія
Напрями наукових досліджень	Філософія
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0003-2789-9194 Профіль Google Академія: https://scholar.google.com/citations?user=wI9GG8kA-AAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	marinaolkhovyk@gmail.com
Контактний тел.	-
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2025/09/2025-26_olhovik-portfolio.pdf

Анотація курсу. Цей курс навчить вас формувати логічне мислення, правильно поділяти, класифікувати та визначати історичні періоди розвитку філософії; застосовувати філософські засоби пізнання, методологічні засади культури, науки і техніки для аналізу проблемних ситуацій і вибору оптимальних рішень у професійній і соціальній сферах життя; оцінювати свої ідеї і дії, явища і процеси духовного життя з позицій гуманістичної моралі і

моральності; аргументовано відстоювати власну точку зору, будучи терпимим до думки опонента; орієнтуватися в загальних етапах історичного розвитку філософської думки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення філософії як системи теоретичних знань про світ і людство, що охоплює історичні етапи розвитку філософської думки, методи і засоби філософського пізнання, принципи культури, науки, техніки і гуманістичної етики, що дозволяють аналізувати проблемні ситуації і формувати аргументовану, толерантну і морально обґрунтовану позицію у професійному та суспільному житті.

Метою курсу: є вивчення дисципліни "Психологія": формування категоріального, критичного і гуманістичного типу мислення, філософської культури, основ філософського світогляду, заснованого на досягненнях світової і вітчизняної думки, загальнолюдському інтелектуальному і духовному спадщині.

Завдання навчальної дисципліни: є розвиток критичного і гуманістичного мислення, формування філософської культури і світогляду, ознайомлення студентів з світовим і вітчизняним філософською спадщиною, а також розвиток здатності застосовувати філософські міркування до проблем реального життя.

Пререквізити навчальної дисципліни. Базові загальноосвітні знання соціально-гуманітарного циклу. Курс "Філософія" безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: "Введення в спеціальність "Психологія" згідно схемі, також з "Соціальною психологією і соціологією", "Історією психології".

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Результати навчання	ПР17 Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

		лекцій	Семинарів	Індивідуальної	Методи викладання/ методи оцінки
Семестр 1					Методи навчання: вербальні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; інтерактивний методи Методи оцінювання: усний контроль; письмовий контроль, метод самоконтролю і самооцінки.
Змістовний модуль 1. Становлення і розвиток філософії.					
Тема 1.	Філософія як світогляд	2	3	6	
Тема 2.	Антична і середньовічна філософія	2	3	6	
Тема 3.	Філософія Відродження та Нового часу	2	3	7	
Тема 4.	Класична німецька філософія	2	3	7	
Тема 5.	Філософська думка в Україні.	2	3	7	
Змістовий модуль 2. Основи філософського осмислення світу					
Тема 6.	Онтологія. Феноменологія	2	3	7	
Тема 7.	Теорія наукового пізнання (гносеологія).	2	4	7	
Тема 8.	Діалектика та її альтернативи (поняття діалектики, її принципи і закони.)	2	4	7	
Тема 9.	Філософські проблеми суспільства і людини (поняття і структура суспільства).	2	3	7	
Тема 10.	Філософія і глобальні проблеми сучасності	2	3	7	
Модульних контрольних робіт					
Всього:		20	32	68	
Форма контролю: залік					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом

семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, інтерактивна дошка, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Система оцінювання і вимог.

Таблиця розподілу балів, отриманих студентами

	Поточна оцінка знань										Модульні тести	Іспит	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10			
Теми											20	40	100
Робота на семінарському занятті	4		4		4		4		4				

Самостійна робота	2	2	2	2	2	2	2	2	2	222			
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----	--	--	--

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Іноземна мова у професійній діяльності» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (А) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);

- оцінка «добре» (В) виставляється за виконання 80% всіх завдань;

- оцінка «добре» (С) виставляється за виконання 70% всіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (Е) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«А» - 18-20 балів;

«В» - 16-17 балів;

«С» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«Е» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту. До іспиту допускається студент, який виконав усі необхідні навчальні завдання, визначені у навчальній програмі.

Підсумкова (семестрове) оцінка за дисципліну, що оцінюється за допомогою іспиту, складається з двох складових: результатів поточного оцінювання та оцінки за іспит.

Максимальна кількість балів за поточне оцінювання становить 60, а за іспит – 40.

Мінімальна кількість балів, необхідна для складання іспиту, становить 25.

Оцінка за поточну оцінку формується як сума балів, отриманих студентом під час семінарських/практичних занять, та будь-яких заохочувальних (бонусних) балів, якщо такі є.

Після оцінювання відповідей студента на іспиті викладач додає бали за іспит до балів, отриманих за поточну оцінку, щоб визначити підсумкову оцінку за курс.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальної кількості балів	Критерії
-------	---------------------------	----------

Відмінно	30-40	Завдання виконано якісно; студент набрав максимальний бал при оцінюванні теоретичних знань.
Добре	20-29	Завдання виконано якісно і з досить високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10-19	Завдання виконано із середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання зі значними помилками.
Незадовільно	0-9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з серйозними помилками.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота за кожною темою, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за допомогою стандартизованих і узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
2	2	1,5	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна національна та ECTS шкала оцінювання.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Загальна кількість балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
		Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), стажування	зараховано/незараховано
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю перескладання	Не зараховано незадовільно з можливістю перескладання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Філософія» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Філософія» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна література:

1. Філософія: підручник / В. С. Бліхар, М. М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В. О. Левкулич, Б. Б. Шандра, В. Ю. Свищо. Изд. 2-е, перероблене і доповнене. Ужгород: Вид-во УЖНУ "Говерла", 2021. 440 с.

2. Шандра Б. Б. Філософія: навчально-методичні рекомендації(для студентів першого (бакалаврату) рівня вищої освіти) За напрямами знань 01 Освіта/педагогіка, спеціальностями 014 середнього професійної освіти ОПП "Фізика. Інформатика (мова викладання спеціалізованих дисциплін - угорський)" // Ужгород: Державний вищий навчальний заклад "УжНУ", 2024. 51 с.

3. Андрущенко В. П., Губерський Ст. Л., Михальченко М. І. Соціальна філософія: історія, теорія, методологія: підручник для вузів. [4-е вид., виправлене і доповнене]. Київ: Юрінком-Інтер, 2016.

4. Баумайстер А. Введення в філософські дослідження. - Київ, 2017.

5. Васильєва В., Верменко А. Філософія і загальна філософія медицини. Навчальний посібник Видавництво house Medicine Мова: англійська Рік видання 2019 Кількість сторінок 240 стор.

6. Воронюк О. Основи філософського знання. Медицина. 2018. 120 с.

7. Леонід Губерський. Філософія. Фоліант. Підручник для вузів. 2018. 621.с.

Додаткова література:

8. Історія філософії України. Навчальний посібник (Тарасенко М. Ф., Русин М. Ю. та ін). - К, 1994.

9. Нерубаская А. О. Системний підхід та його актуальність в сучасних дослідженнях. Перспективи. Суспільно-політичний журнал Державного закладу "Південноукраїнський університет імені К. Д. Ушинського". Випуск 1, 2019. Стр. 12-20. <https://doi.org/10/24195/spj1561-1264.2019.1.2>.

10. Нерубаская А. О. Аналіз сутності людини на прикладі деяких давньосхідних уявлень: синергетичний аспект. Науково–практичний журнал "Актуальні проблеми філософії та соціології", Національний університет "Одеська юридична академія", Том 13. Одеса, 2016. С. 43 - 45

11. Ярошовець в. І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Знання України, 2004. 214 с.

12. Практичний курс з дисципліни "Філософія" для всіх спеціальностей. Центр навчальної літератури. 2020. 184 с.

13. Сергій Симоненко, Олексій Сулим, Михайло Шмыголь Основи філософії. Центр навчальної літератури. 2019. 412 с.

14. Філософія. Підручник. / Під ред. проф. Петрушенко Ст. Л. та доц. Проф. Скалецький М. П. – 2006.

16. Енциклопедія постмодернізму / Під ред. Ч. Винквіста і Ст. Тейлор; пер. з англійської Ст. Шовкуна; Навч. ред. пер. О. Шевченко. – К: Основи, 2003.

Інформаційні ресурси:

1. URL: <http://philsci.univ.kiev.ua/>

2. URL: <http://plato.stanford.edu/>